

ชื่อคุณิพนธ์ การพัฒนาหลักสูตรสู่ประชาคมอาเซียนโดยใช้กระบวนการภาคีเครือข่ายสำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผู้วิจัย นางสาวนิจจดา โชติวิชญ์กุล รหัสนักศึกษา 4542100013 **ปริญญา** ปรัชญาคุณวุฒิปบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ครุณี จำปาทอง (2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณิ ยะหะกร

(3) ศาสตราจารย์ ดร. สิริวรรณ ศรีพหล **ปีการศึกษา** 2560

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ (1) พัฒนาหลักสูตรสู่ประชาคมอาเซียนโดยใช้กระบวนการภาคีเครือข่ายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ (2) ศึกษาประสิทธิภาพของหลักสูตรสู่ประชาคมอาเซียนโดยใช้กระบวนการภาคีเครือข่ายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรสู่ประชาคมอาเซียนโดยใช้กระบวนการภาคีเครือข่ายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้แทนโรงเรียนและภาคีเครือข่ายจากองค์กรภาครัฐและเอกชนจำนวน 20 คน ที่สนใจเข้าร่วมการวิจัย ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การจัดสาระและประสบการณ์การเรียนรู้ 3) การศึกษาผลการทดลองใช้หลักสูตร เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย 1) แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม 2) แบบตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบของหลักสูตร ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ระยะที่ 2 การศึกษาประสิทธิภาพของหลักสูตรประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ 1) การนำหลักสูตรไปใช้ และ 2) การสรุปผลการใช้หลักสูตรและการปรับปรุงหลักสูตร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 27 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีสุ่มแบบกลุ่มระยะเวลาในการนำหลักสูตรไปใช้คือ ปีการศึกษา 2559 จำนวน 1 ภาคเรียน เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย 1) หลักสูตรสู่ประชาคมอาเซียนที่พัฒนาขึ้น จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.81 3) แบบวัดทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ที่มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.75 และ 4) แบบวัดเจตคติการตระหนักรู้คุณค่าความเป็นไทยและความเป็นอาเซียนที่มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.88 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยมีดังนี้ 1) การพัฒนาหลักสูตรสู่ประชาคมอาเซียนโดยใช้กระบวนการภาคีเครือข่าย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีองค์ประกอบ 7 ประการ คือ (1) ข้อมูลพื้นฐานการพัฒนาหลักสูตร (2) คำอธิบายรายวิชา (3) ผลการเรียนรู้ (4) โครงสร้างหลักสูตร (5) กระบวนการจัดการเรียนรู้ (6) สื่อและแหล่งเรียนรู้ และ (7) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตร โดยใช้กระบวนการภาคีเครือข่ายมี 5 ขั้นตอน คือ (1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน (2) การจัดสาระและประสบการณ์การเรียนรู้ (3) การทดลองใช้หลักสูตร (4) การนำหลักสูตรไปใช้ และ (5) การสรุปผลการใช้หลักสูตรและการปรับปรุงหลักสูตร ลักษณะของหลักสูตรเป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับ ความหลากหลายทางพหุวัฒนธรรมซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่เป็นบุตรหลานของแรงงานต่างชาติดึงดูดสนใจ และต้องการของผู้เรียน ท้องถิ่นและชุมชน 2) ผลการศึกษาประสิทธิภาพของหลักสูตรสู่ประชาคมอาเซียนโดยใช้กระบวนการภาคีเครือข่ายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า (1) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (2) นักเรียนมีทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นในระดับมากที่สุด และ (3) นักเรียนมีเจตคติการตระหนักรู้คุณค่าความเป็นไทยและความเป็นอาเซียนในระดับมาก

คำสำคัญ การพัฒนาหลักสูตร ประชาคมอาเซียน กระบวนการภาคีเครือข่าย มัธยมศึกษา

Dissertation title: Development of a Curriculum toward the ASEAN Community
with the Use of Partnership Process for Mathayom Suksa III Students

Researcher: Miss Wanjita Chotwisitkul; **ID:** 4542100013; **Degree:** Doctor of Philosophy (Curriculum and Instruction); **Dissertation advisors:** (1) Dr. Darunee Jumpathong, Assistant Professor; (2) Dr. Suwannee Yahakorn, Assistant Professor; (3) Dr. Siriwan Sripahon, Professor; **Academic year:** 2017

Abstract

The purposes of this study were (1) to develop a curriculum toward the ASEAN Community with the use of partnership process for Mathayom Suksa III students; and (2) to study the efficiency of the developed curriculum toward the ASEAN Community with the use of partnership process for Mathayom Suksa III students.

The research process comprised two stages: Stage 1 was the development of a curriculum toward the ASEAN Community with the use of partnership process for Mathayom Suksa III students. The research informants were 20 representatives of schools and partnership organizations from the state and private work agencies. This stage comprised three steps: (1) a study of fundamental information, (2) the compilation of curriculum contents and learning experiences, and (3) the study of curriculum pilot try-out results. The employed research instruments were (1) a note taking form for the focus group discussion, and (2) a verification form for appropriateness of the curriculum components. Data were analyzed using the mean, standard deviation, and content analysis. Stage 2 was the study of the efficiency of the curriculum. This stage comprised two steps: (1) the curriculum implementation, and (2) the conclusion of results of curriculum implementation and curriculum improvement. The research sample consisted of 27 Mathayom Suksa III students obtained by cluster sampling. The curriculum was implemented in the first semester of the academic year 2016. The research instruments were (1) four learning units of the developed curriculum toward the ASEAN Community, (2) a learning achievement test with reliability coefficient of 0.81, (3) an assessment scale for the skill of working with other people with reliability coefficient of 0.75, and (4) an assessment scale for the awareness of the values of Thainess and being ASEAN members with reliability coefficient of 0.88. Data were analyzed using the percentage, mean, standard deviation, t-test, and content analysis.

The results of the study were as follows: (1) the development of the curriculum toward the ASEAN Community with the use of partnership process for Mathayom Suksa III students was composed of 7 components: (a) fundamental information for curriculum development; (b) the course description; (c) learning outcomes; (d) the curriculum structure; (e) the learning management process; (f) instructional media and learning resources; and (g) learning measurement and evaluation; on the other hand, there were five steps of curriculum development with the use of partnership process: the first step was a study of fundamental information; the second step was the determination of the required knowledge and learning experiences; the third step was the curriculum try-out; the fourth step was the curriculum implementation; and the fifth step was the conclusion of curriculum implementation and curriculum improvement; as for the characteristics of the curriculum, the developed curriculum was a curriculum with quality which was responsive to the multicultural needs of the students most of whom were children of alien workers and also was responsive to the local and community needs; (2) regarding the results of efficiency study of the curriculum toward the ASEAN Community with the use of partnership process for Mathayom Suksa III students, it was found that (2.1) the students' post-learning learning achievement was significantly higher than their pre-learning counterpart achievement at the .05 level; and (2.2) the students had the skill of working with other people at the highest level; and (3) the students had the awareness of the values of Thainess and being ASEAN members at the high level.

Keywords: Curriculum development, Partnership process, ASEAN Community, Mathayom Suksa